

Die invloed van omgewingsrelevante konsentrasies van die plaagdoders aldrin en methoxychlor op die gesondheid van die skerptand barber, *Clarias gariepinus*

Authors:

Helené J Coetzee¹, J Das Neves¹, IEJ Barnhoorn² en GM Wagenaar¹

Affiliations:

¹ Departement Dierkunde, Universiteit van Johannesburg

² Departement Dierkunde, Universiteit van Venda

Corresponding author:

Prof Ina Wagenaar
inaw@uj.ac.za
Departement Dierkunde,
Universiteit van
Johannesburg, Posbus
524, Aucklandpark,
Johannesburg, 2006

How to cite this article:
Helené J Coetzee, J Das Neves, IEJ Barnhoorn en GM Wagenaar, Die invloed van omgewingsrelevante konsentrasies van die plaagdoders aldrin en methoxychlor op die gesondheid van die skerptand barber, *Clarias gariepinus*, *Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Natuurwetenskap en Tegnologie* 37(1) (2018)

Copyright:

© 2018. Authors.
Licensee: *Die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns*. This work is licensed under the Creative Commons Attribution License.

The effect of environmentally relevant concentrations of the pesticides aldrin and methoxychlor on the health status of the sharptooth catfish, *Clarias gariepinus*: A semi-quantitative histology-based fish health assessment was done to determine the effect of the organochlorines (aldrin and methoxychlor) on the health status of the bio-indicator species *Clarias gariepinus* under environmentally relevant laboratory controlled conditions. Histopathology was noted in the livers and kidneys of the species.

Aldrin en methoxychlor is plaagdoders waarvan konsentrasies onlangs in die Albasini Dam (Limpopo Provinsie) gemeet is. Die teenwoordigheid van aldrin was onverwags, aangesien hierdie plaagdoder deur die UNEP Stockholm Konvensie in 2004 verbanned is. Aldrin is 'n organiese chloorverbinding wat nekrose in die lever en niere van visse veroorsaak. Onvoldoende inligting is oor die registrasie en die gevolge van methoxychlor op visse in Suid-Afrika beskikbaar. Die doel van die studie was om vast te stel wat die gevolge van omgewingsrelevante konsentrasies van onderskeidelik aldrin en methoxychlor vir visse is. Die histologie-gebaseerde visgesondheidsassesseringsprotokol is gebruik, met die varswatervis *Clarias gariepinus* as bio-indikator spesie. Die visse ($n=36$) is onder gekontroleerde laboratoriumtoestande (27°C ; $\text{pH } 8 \pm 1$) vir 96 uur (akuut) aan onderskeidelik aldrin ($0,14 \mu\text{g/L}$) en methoxychlor ($0,23 \mu\text{g/L}$) blootgestel. Na blootstelling is die lengte en massa van die visse bepaal en bloed vanuit die dorsale aorta versamel vir die berekening van die rooibloedseltelling, witbloedseltelling, hematokrit en leukokrit. 'n Nekropsie is op elke vis gedoen om enige makroskopiese abnormaliteite intern en ekstern te bepaal. Lever- en nierweefsel ($2 \text{ cm} \times 1 \text{ cm} \times 1 \text{ cm}$) is versamel, in 'n 10% neutrale gebufferde formalienoplossing geplaas en vir 48 uur gefikseer. Standaard histologiese tegnieke is gebruik vir verdere verwerking van die weefsel in wasblokkies. Die $5 \mu\text{m}$ snit van die orgaanweefsel is met hematoksilien en eosien gekleur. 'n Semi-kwantitatiewe histologiese assessorering van die lever en niere is gedoen ten einde die lever- en nierindeks te bepaal. Die data is statisties vergelyk deur gebruik van die Chi-kwadraattoets om die pasgehalte ten opsigte van die normaalverdeling te bepaal, wat met die resultate van die T-toets aangevul is. Statisties beduidende verskille is in die bloedparameters tussen die blootgestelde groepe ($p = 0,05$) in die witbloedseltelling tussen aldrin en methoxychlor opgemerk ($U = 30$, $z = -2,425$, $p = 0,015$, $r = 0,5$). In die leukokrit is beduidende verskille tussen die aldrin en methoxychlor groep gevind ($U = 36$, $z = -2,079$, $p = 0,049$, $r = 0,4$). Die hematokrit persentasie tussen methoxychlor en die oplosmiddel wat as kontrole gebruik is, het ook beduidend verskil ($U = 15,00$, $z = -1,967$, $p = 0,049$, $r = 0,5$). In die semi-kwantitatiewe histologiese assessorering was daar 'n beduidende verskil opgemerk tussen die blootgestelde groepe ($p = 0,05$): (i) aldrin teenoor die kontrole in die leverindeks ($T = -0,507$, $P = 0,619$); (ii) aldrin teenoor die kontrole in die nierindeks ($\alpha = 0,05$, $T = -0,608$, $P = 0,569$); (iii) methoxychlor teenoor die kontrole in die leverindeks ($T = -2,024$, $P = 0,061$); (iv) methoxychlor teenoor die kontrole in die nierindeks ($T = -2,259$, $P = 0,486$) en (v) methoxychlor teenoor die aldrin in die leverindeks ($T = -1,352$, $P = 0,19$). Die voorkoms van histopathologiese veranderinge kan soos volg aangedui word: melanomakrofae (78% in lever; 74% in niere) en vakuolasie (41% in lever; 91% in niere). Uit hierdie studie kan afgelei word dat die omgewingsrelevante konsentrasies van die plaagdoders aldrin en methoxychlor, die visgesondheid van die spesie *Clarias gariepinus* nadelig beïnvloed het.

Nota: 'n Seleksie van referaatopsommings: Studentesimposium in die Naturwetenskappe, 2–3 November 2017, Universiteit van Pretoria, Suid-Afrika. Reëlingskomitee: Prof Rudi Pretorius (Departement Geografie, Universiteit van Suid-Afrika); Dr Hertzog Bisset (Suid-Afrikaanse Kernenergie-korporasie – Necsa); Prof Marié Landman (Departement Chemie, Universiteit van Pretoria).